

โรค布鲁เซลโลซิส (Brucellosis)

โรค布鲁เซลโลซิส เป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรียชื่อ *Brucella* ซึ่งมีด้วยกันหลายสายพันธุ์ (Species) และมักจะพบจำเพาะในสัตว์แต่ละชนิด เช่น *Br. Abortus* พบในโค กระบือ *Br. Suis* พบในสุกร *Br. Canis* พบในสุนัขและ *Br. Melitensis* พบในแพะและแกะ ซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่ก่อความรุนแรงในคน อย่างไรก็ตามสายพันธุ์ของเชื้อที่พบจำเพาะในสัตว์แต่ละชนิด อาจติดต่อไปยังสัตว์ต่างชนิดได้

การติดต่อสามารถติดต่อผ่านโดยการกิน การสัมผัสกับสารคัดหลั่ง และการหายใจ ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับหรือสัมผัสกับสัตว์ดังกล่าว เช่น เกษตรกรที่เลี้ยงหรือดูแลสัตว์ สัตวแพทย์ สัตวบาล ผู้ที่ทำงานในห้องปฏิบัติการ และผู้ค้าหรือแลกเปลี่ยนสัตว์ จะเป็นประชากรกลุ่มเสี่ยง รวมทั้งผู้ที่ นิยมรับประทานผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่ไม่ผ่านการปรุงให้สุกและเหมาะสม ก็มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อดังกล่าวได้เช่นเดียวกัน

ในปี พ.ศ. 2556 (ค.ศ. 2013) สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานจากระบบเฝ้าระวัง (รง 506) พบผู้ป่วยโรค布鲁เซลโลซิส 10 ราย จากจังหวัดราชบุรี 3 ราย เพชรบุรี 3 ราย กาญจนบุรี 2 ราย ระยอง 1 รายและประจวบคีรีขันธ์ 1 ราย (รูปที่ 1) ผู้ป่วยเพศหญิง 2 ราย เพศชาย 8 ราย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1 : 4 มีอายุระหว่าง 3 - 66 ปี (มีฐานอายุ 37 ปี) โดยพบผู้ป่วยในระหว่างเดือนมีนาคม - ธันวาคม (รูปที่ 2)

สถานการณ์การเกิดโรค布鲁เซลโลซิสในประเทศไทย พบว่า จังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และเพชรบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีเกษตรกรเลี้ยงแพะมากทั้งแพะนม และแพะเนื้อ เนื่องจากปัจจุบันรัฐบาลมีการส่งเสริมให้ประชาชนเลี้ยงแพะ เพื่อส่งโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารฮาลาล เพื่อการส่งออก ส่งผลให้มีเกษตรกรรายใหม่สนใจเลี้ยงแพะมากขึ้น โดยเฉพาะจังหวัดกาญจนบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเคยมีโรคนี้อันตรายมาก่อนแล้วหลายครั้ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546

เป็นต้นมา โดยมักพบในผู้เลี้ยงหรือเจ้าของฟาร์ม ซึ่งมีการสัมผัสกับสารคัดหลั่งจากแพะ โดยเฉพาะการล้วงรก ทำคลอด รีดนม หรือชำแหละแพะ โดยไม่ได้สวมอุปกรณ์ป้องกัน ทำให้มีโอกาสสูงที่การติดเชื้อระหว่างการทำงาน นอกจากนี้ ด้วยลักษณะของโรคซึ่งมีระยะฟักตัวนาน 1 - 2 เดือน และอาการแสดงทางคลินิกของโรคที่ไม่จำเพาะ ทำให้ยากแก่การวินิจฉัย การแนะนำให้ความรู้ในการป้องกันตนเอง แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ จึงยังมีความสำคัญ โดยเฉพาะเกษตรกรรายใหม่

เอกสารอ้างอิง

1. ศศิธร ตีคำรัมย์ รายงานการสอบสวนและควบคุมโรค布鲁เซลโลซิส จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ.2551, สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
2. พรศักดิ์ ประสมทอง รายงานการสอบสวนโรค布鲁เซลโลซิสในตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว ปี พ.ศ. 2555 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาญจนบุรี

ผู้เรียบเรียง

ศุภฤกษ์ ถวิลลาภ

บรรณาธิการวิชาการ

น.สพ. ประวิทย์ ชุมเกษียร

Fig.1 Reported Cases of Trichinosis by Province, Thailand, 2013

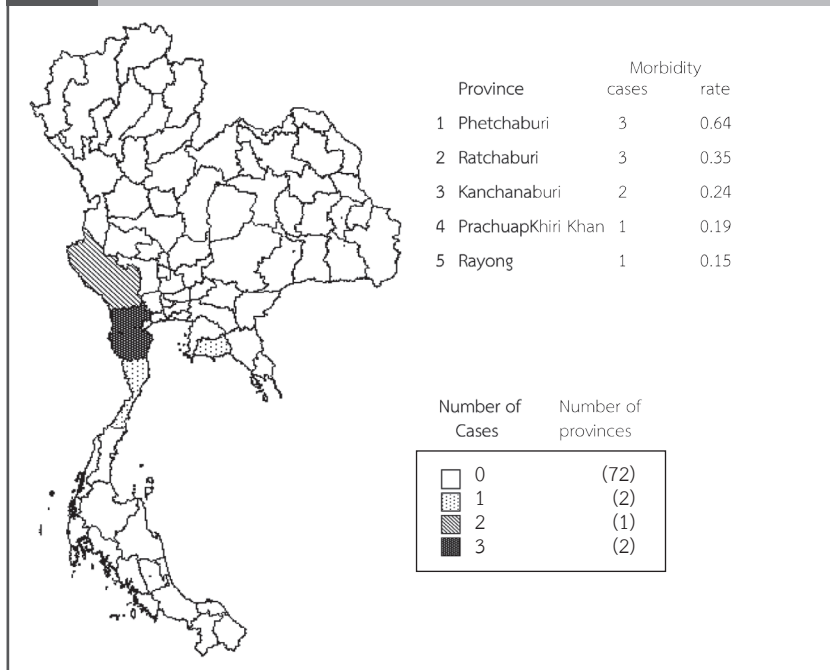

Fig.2 Reported Cases of Brucellosis by Month, Thailand, 2013

